ΥΠΟΓΛΩΣΣΙΑ ΑΝΟΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Δρ Δημήτριος Ν. Γκέλης

Ιατρός, Ωτορινολαρυγγολόγος, Οδοντίαρος, Διδάκτωρ της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνώ ν

Ωτορινολαρυγγολογικό ιατρείο

Μονάδα έρευνας και Θεραπείας Αλλεργικής Ρινίτιδας και λοιπώ ν ΩΡΛ Ατοπικώ ν Παθήσεων

Δαμασκηνού 46, Κόρινθος 20100

Τηλ. 2741026631, 6944280764, FAX. 2741085030

e-mail: pharmage@otenet.gr.gr

www.pharmagel. gr, www.gelis.gr , www.orlpedia.gr , www.allergopedia.gr , www.gkelanto.gr

ΥΠΟΓΛΩΣΣΙΑ ΑΝΟΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ©

Απευαισθητοποίηση με υποδόριες ενέσεις σταγόνες αλλεργιογόνων εκχυλισμάτων

Αποστολόπουλος Κ., Γκέλης Ν.Δ., Κόρμπου Θ., Γκέλης Ε., Γκέλης Ν., Γκέλης Ε.

Ελληνική ομάδα έρευνας και αποτελεσματικότητας της υπογλώσσιας ανοσοθεραπείας σ

Ανοσοθεραπεία με υποδόριες ενέσεις εκχυλισμάτων αλλεργιογόνων, προς τα οποία έχει αποδεδειγμένη ευαισθησία ο ασθενής με αλλεργική ρινίτιδα ή άλλη ΩΡΛ αλλεργική πάθηση. Τα αποτελέσματα είναι μεν πολύ καλά έως εξαιρετικά, αλλά σπανίως μπορεί ο ασθενής μετά την ένεση να εκδηλώσει αναφυλακτικό σοκ, πράγμα που δεν συμβαίνει με την υπογλώσσια ανοσοθεραπεία.

Μορφές απευαισθητοποίησης

Η αποευαισθητοποίηση ενός ασθενούς που πάσχει από αλλεργική ρινίτιδα ή οποιαδήποτε άλλη αλλεργική πάθηση που προκαλείται με τη μεσολάβηση IgE ανοσοσφαιρινών επιτυγχάνεται χορηγώντας εκχυλίσματα αλλλεργιογόνων προς τα οποία είναι ευαίσθητος ο ασθενής με τρείς τρόπους: Με υποδόριες ενέσεις, με λήψη από το στόμα υπογλωσσίων σταγόνων και με ενδορρινικό σπρέϊ.

Υποδόρια ανοσοθεραπεία: Κατ' αυτήν χορηγούνται τα αλλεργιογόνα εκχυλίσματα αλλεργιογόνων, προς τα οποία είναι ευαίσθητος ο ασθενής με υποδόριες ενέσεις σε σταδιακά αυξανόμενη δόση και συνέχιση της θεραπείας επί 3-5 χρόνια με τη μεγίστη ανεκτή δόση. Η μέθοδος αυτή, εφαρμόστηκε επιτυχώς από τον Noon και Freeman στην αντιμετώπιση της αλλεργικής ρινίτιδας, από το 1911 **(14)**.
Από το 1911 μέχρι σήμερα η μέθοδος δοκιμάστηκε και άντεξε στην πάροδο των ετών και αποδείχτηκε ως η μόνη θεραπεία με την οποία μπορεί να εξαφανιστούν ή να ελαχιστοποιηθούν τα συμπτώματα της αλλεργικής ρινίτιδας και να προληφθεί η επέκτασή της σε αλλεργικό βρογχικό άσθμα.

Η αποευαισθητοποίηση προς διάφορα αλλεργιογόνα, όπως οι γύρεις, τα ακάρεα, οι μύκητες και τα επιθήλια ορισμένων ζώων είναι η μόνη ουσιαστική **μέθοδος πρόληψης**, αφ΄ενός της επιδείνωσης μιας αλλεργικής ρινίτιδας και αφ' ετέρου της εγκατάστασης του αλλεργικού άσθματος. Παρά την αποτελεσματικότητά της, η αποευαισθητοποίηση με υποδόριες ενέσεις αλλεργιογόνων δεν στερείται παρενεργειών, όπως η εκδήλωση αναφυλακτικού shock μετά από υποδόρια ένεση αλλεργιογόνου. Γιαυτό όσοι ασθενείς χρησιμοποιούν αυτή τη μέθοδο πρέπει να παραμένουν στο ιατρείο επί 2 ώρες και πάντοτε μισή ώρα πρίν από την ένεση να παίρνουν κάποιο αντιισταμινικό. Το 1986 η **British Committee for the Safety of Medicines** ανακοίνωσε 26 θανάτους που προκλήθηκαν από υποδόρια ανοσοθεραπεία και δημιούργησε σοβαρά ενδιαφέροντα που αφορούσαν τη σχέση της ασφάλειας και των κινδύνων προς την αναλογία του οφέλους της υποδόριας ανοσοθεραπείας **(5)**

.

Χωρίς αμφιβολία δεν ήταν εύκολο να αγνοηθεί το σοβαρό πλεονέκτημα της υποδόριας ανοσοθεραπείας, δηλαδή ότι μπορούσε σημαντικά να περιορίσει τη σοβαρότητα των αλλεργικών συμπτωμάτων, την ανάγκη λήψης αντιαλλεργικών φαρμάκων και ότι βελτίωνε την ποιότητα ζωής των ασθενών **(6)**

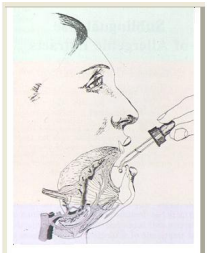
.

Επακόλουθο αυτής της κατάστασης ήταν η ανάπτυξη ενδιαφέροντος για μη ενέσιμες

μορφές ανοσοθεραπείας (που προηγουμένως λέγονταν εναλλακτικές θεραπείες) και γρήγορα αξιοποιήθηκε η εμπειρία των προηγηθέντων ερευνητών στην Αμερική και την Ευρώπη γύρω από τη χορήγηση υπογλωσσίων σταγόνων εκχυλισμάτων αλλεργιογόνων.

Υπογλώ σσια ανοσοθεραπεία: Η ιδέα της υπογλώσσιας ανοσοθεραπείας (ΥΑ) στηρίχτηκε στην πολύ παλιά γνώση της αποτελεσματικής χορήγησης φαρμάκων , υπό μορφή υπογλώσσιων σταγόνων. Ο Brunton περιέγραψε την αποτελεσματικότητα της υπογλώσσιας χορήγησης της γλυκερίνης το 1877 [(1)].
Έκτοτε έχουν χορηγηθεί υπογλωσσίως πολλά φάρμακα , όταν απαιτείται η ταχεία δράση τους ή όταν υπάρχει πιθανότητα να αλλάξει η αποτελεσματικότητά τους, αν διέλθουν από τον στόμαχο ή το ήπαρ. Το 1951 η τότε φαρμακευτική εταιρεία Cibaαφιέρωσε ένα ολόκληρο συμπόσιο στην υπογλώσσια χρήση των στεροειδών ορμονών [(2)]. Οι ορμόνες αυτές ήσαν αποτελεσματικές, όταν τις χορηγούσαν υπογλωσσίως, αλλά αδρανοποιούντο από το ήπαρ, όταν απορροφόνταν από το έντερο. Το 1965 ο Gibaldi και Kanigέκαναν μια εκτεταμένη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας που αφορούσε την απορρόφηση φαρμάκων από το στοματικό βλεννογόνο [(3)].

Συζητώντας τους μηχανισμούς της απορρόφησης οι ως άνω συγγραφείς δηλώνουν ότι ' ' ***γ ια να φθάσει ένα φάρμακο στην κυκλοφορία του αίματος, αφού χορηγηθεί υπογλωσσίως, θα πρέπει να διαθέτει διφασική διαλυτότητα*** '' .
Αυτό σημαίνει ότι το φάρμακο θα πρέπει να είναι ευδιάλυτο όχι μόνο στο υδατικό μέρος του υγρού του στοματικού βλεννογόνου, αλλά και στη λιποειδική μεμβράνη . Ένα φάρμακο που δεν διαθέτει υδατοδιαλυτότητα, ούτε λιποδιαλυτότητα δεν πρέπει να αναμένεται να απορροφηθεί. Ανάφεραν επίσης ότι τα υγρά παρασκευάσματα ήσαν τα αποτελεσματικότερα, σε σχέση με τα υπογλώσσια δισκία, τα οποία ομολογουμένως είναι πιο εύχρηστα. Οι παραπάνω συγγραφείς ανάφεραν έξι κατηγορίες φαρμάκων που θα μπορούσαν να χορηγηθούν υπογλωσσίως, χωρίς να περιλαμβάνουν τα αλλεργιογόνα εκχυλίσματα.

Υπογλώσσια ανοσοθεραπεία. Ασφαλής και πολύ αποτελεσματική θεραπεία της αλλεργικής ρινίτιδας και των λοιπών ΩΡΛ αλλεργικών παθήσεων. Δεν προκαλεί παρενέργειες, διότι τα αλλεργιογόνα δεν εισέρχονται αμέσως στην κυκλοφορία του αίματος, καθώς σταθμεύουν και παραμένουν για ένα χρονικό διάστημα στους υπογλώσσιους λεμφαδένες.

Οι σταγόνες των αλλεργιογόνων εκχυλισμάτων παραμένουν κάτω από τη γλώσσα 3 λεπτά

